GRAMATYKA ANGIELSKA – wybrane podstawowe pojęcia

I. Zaimki osobowe w funkcji podmiotu → I, you, he, she, it, we, you, they

Zaimki osobowe (ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni/one) mogą zastępować w zdaniu **podmiot** (rzeczownik wykonujący czynność) , tak aby się ciągle nie powtarzać☺ np. Zamiast **Ania** możemy powiedzieć **ona**, zamiast **Tomek** możemy powiedzieć **on**, itd…

I	you	he	she	it	we	you	they
ja	ty	on	ona	ono	my	wy	oni/one

Podane słowa zastąp zaimkiem osobowym (I, you, he, she, it, we, you, they):

1. Tomek →
2. Kasia →
3. Tom and John →
4. My Parents →
5. My dog and I →
6. Kate and Jill →
7. My parents and I →
8. Tom's sisters →

Wpisz odpowiedni zaimek osobowy w funkcji podmiotu:

- I like **Tom**. is my best friend.
- This is my **sister**. likes dancing and swimming.
- Can you see **Tom and John**? are always late!
- **Kasia and Basia** are coming. are our new classmates.

II. Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia → me, you, him, her, it, us, you, them

Zaimki w funkcji dopełnienia występują w zdaniu zawsze po czasowniku. **Zastępują one rzeczowniki we wszystkich przypadkach** (komu? czemu? kogo? co? kogo? czego? z kim/z czym? o kim o czym?) *oprócz mianownika (kto?co?)*

Np. Lubię Kasię. → Kogo lubię? Lubię ją – I like **her**.

zaimki osobowe w funkcji podmiotu	**zaimki w formie dopełnienia**	tłumaczenie
I (ja)	**me**	mnie
you (ty)	**you**	ciebie
he (on)	**him**	go
she (ona)	**her**	ją
it (ono)	**it**	to
we (my)	**us**	nas
you (wy)	**you**	was
they (oni/one)	**them**	ich

To jest przyjacielska Kasia☺ Kasia lubi wszystkich. Przeczytaj zdania i uzupełnij je za pomocą odpowiednich zaimków osobowych w formie dopełnienia:

1.I am nice. Kate likes

2.You are great. Kate likes

3.Bill is great. Kate likes

4.Mary is great. Kate likes

5.This game is great. Kate likes

6.We are great. Kate likes

7.You are great. Kate likes

8.My parents are great. Kate likes

III. Przymiotniki dzierżawcze → my, your, his, her, its, our, your, their

Przymiotniki dzierżawcze służą do określenia własności – czyje coś jest (moje, twoje, jego…).
Przymiotniki dzierżawcze występują przed rzeczownikami. (This is my cat.)

zaimki osobowe w funkcji podmiotu	Przymiotniki dzierżawcze	tłumaczenie
I (ja)	**my**	mój, moja, moje
you (ty)	**your**	twój, twoja, twoje
he (on)	**his**	jego
she (ona)	**her**	jej
it (ono)	**its**	tego (onego)
we (my)	**our**	nasz, nasza, nasze
you (wy)	**your**	wasz, wasza, wasze
they (oni/one)	**their**	ich

Zastanów się i uzupełnij za pomocą przymiotników dzierżawczych:

1. **My parents** live in a huge house. → It's house.

2. **Susan** has got a cute cat. → It's cat.

3. **Tom and Ann** bought a car yesterday. → Now, it's car.

4. **I**'ve got a beautiful garden. → It's garden.

5. **We** all like English because teacher is very clever and funny.

6. *Tom:* What's favourite food, Betty?

   Betty: favourite food is pizza!

IV. Zaimki dzierżawcze → mine, yours, his, hers, ---, ours, yours, theirs

Podobnie jak przymiotniki dzierżawcze, **zaimki dzierżawcze służą do określenia własności** – czyje coś jest (moje, twoje, jego…). Jaka jest zatem różnica? Po przymiotniku dzierżawczym musi być rzeczownik (This is my cat. – To jest mój kot.) a **bezpośrednio po zaimku dzierżawczym nie może być rzeczownika (This cat is mine. – Ten kot jest mój.)**

zaimki osobowe w funkcji podmiotu	Zaimki dzierżawcze	tłumaczenie
I (ja)	**mine**	mój, moja, moje
you (ty)	**yours**	twój, twoja, twoje
he (on)	**his**	jego
she (ona)	**hers**	jej
it (ono)	**------- (nie ma)**	----------
we (my)	**ours**	nasz, nasza, nasze
you (wy)	**yours**	wasz, wasza, wasze
they (oni/one)	**theirs**	ich

Zastanów się i uzupełnij za pomocą zaimków dzierżawczych:

1. **My parents** live in a huge house. → This huge house is
2. **Susan** has got a cute cat. → This cute cat is
3. **Tom and Ann** bought a car yesterday. → Now, this nice car is
4. **I**'ve got a beautiful garden. → This beautiful garden isn't yours. It's

V. Czasownik "być" (to be) w czasie teraźniejszym → am, is, are

Czasownik TO BE jest ważny chociażby dlatego, że warto wiedzieć jak powiedzieć że **ktoś jakiś jest** (wysoki, niski, smutny, szczęśliwy itp.) lub kimś jest (bratem, siostrą, tatą, Polakiem, dziewczyną itp…) **albo nie jest** ☺

To jak wygląda czasownik TO BE zależne jest przez jaką „osobę" się go odmienia!

czasownik "to be"

am **is** **are**

Odmiana czasownika TO BE przez zaimki osobowe:

Singular – l. poj	Plural – l. mn
I AM – ja jestem	**We** ARE – my jesteśmy
You ARE – ty jesteś	**You** ARE – wy jesteście
He IS – on jest	**They** ARE – oni/one są
She IS – ona jest	
It IS – ono jest	

skróty
I AM – I'm
You ARE – you're
He IS – he's
She IS – she's
It IS – it's
We ARE – we're
You ARE – you're
They ARE – they're

Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika TO BE (użyj pełnej formy) – wszystkie zdania są oznajmujące:

1. I very happy to see you.

2. She tall and slim.

3. We old friends.

4. William and Kate young and rich.

5. He a hardworking man.

6. Tom Kasia's husband.

7. We the champions, my friends!

8. You never alone.

VI. Czasownik być (to be) w czasie teraźniejszym i przeszłym →am,is,are / was,were

czasownik "to be"
w czasie teraźniejszym
PRESENT SIMPLE

am **is** **are**

czasownik "to be"
w czasie przeszłym
PAST SIMPLE

was **were**

Singular – l. poj	Plural – l. mn
I am – ja jestem you are – ty jesteś he is – on jest she is – ona jest it is – ono jest	we are – my jesteśmy you are – wy jesteście they are – oni/one są

☑ podmiot + am/is/are+ reszta zdania
☒ podmiot + am not/isn't/aren't + reszta
? Am/Is/Are + podmiot + reszta

Singular – l. poj	Plural – l. mn
I was – ja byłem/-am you were – ty byłeś/-aś he was – on był she was – ona była it was – ono było	we were – my byliśmy you were – wy byliście they were – oni/one były

☑ podmiot + was/were+ reszta zdania
☒ podmiot + wasn't/weren't + reszta
? Was/Were + podmiot + reszta

Przetłumacz zdania a następnie dopisz do nich pytanie i przeczenie:

1. Ja jestem mądry (clever).

Twierdzenie:

Pytanie:

Przeczenie:

2. Ty byłeś smutny (sad).

Twierdzenie:

Pytanie:

Przeczenie:

3. Ona była szczęśliwa (happy).

Twierdzenie:

Pytanie:

Przeczenie:

4. My jesteśmy braćmi (brothers).

Twierdzenie:

Pytanie:

Przeczenie:

VII. Czasownik „mieć" w czasie teraźniejszym → have got/has got

Czasownika „mieć" używamy aby powiedzieć, że coś do kogoś należy albo ktoś coś ma (jasne włosy, zielone oczy itp.)☺

Pamiętać trzeba, że w trzeciej osobie liczby pojedynczej (he, she, it) zamiast HAVE GOT używamy HAS GOT!

I, you, we, you, they	mieć	he, she, it
HAVE GOT		HAS GOT
You HAVE GOT blue eyes.		She HAS GOT green eyes.
HAVE you GOT blue eyes?		HAS she GOT green eyes?
You HAVEN'T GOT blue eyes.		She HASN'T GOT green eyes.

SKRÓTY:

HAVE - 'VE	HAS - 'S
HAVE NOT - HAVEN'T	HAS NOT - HASN'T

Uzupełnij za pomocą HAVE lub HAS:

1. she got green eyes?
2. you got a cat?
3. Marysia got a cat and two dogs.

4. Her cat got a short tail.

5. We got a big house.

6. you got a hamster? Yes, I !

7. she got a guinea pig? Yes, she !

8. Ala got a cat? Yes, she !

VIII. Czasownik „móc, umieć, potrafić" → can

Czasownika CAN używamy aby powiedzieć, że coś umiemy (lub nie umiemy) robić oraz mówiąc o pozwoleniu na zrobienie czegoś (np. czy mogę otworzyć okno?). Po czasowniku „can" zawsze występuje bezokolicznik.

CAN - móc, umieć, potrafić

CAN'T - nie móc, nie umieć, nie potrafić

You CAN dance.
CAN you dance?
You CAN'T dance.

Can you dance?
- Yes, I can :)
- No, I can't :(

Napisz co te osoby potrafią a czego nie potrafią robić:

	swim	play football	fly	dance
1. Lin	√	X	X	√
2. Cindy	X	X	X	√
3. Oscar	√	√	X	X

1. Lin **can** swim and dance but she **can't** play football or fly.
2. Cindy
3. Oscar

IX. Liczba mnoga rzeczowników:

Liczba mnoga rzeczowników:

→ Większość rzeczowników przybiera w liczbie mnogiej końcówkę **–s.**

one chair → two chair**s**
(jedno krzesło → dwa krzesła)

→ Do rzeczowników zakończonych na *–s, -ss, -sh, -ch, -x* oraz do niektórych zakończonych na *–o,* dodajemy końcówkę **–es**.

bus → bus**es** dress → dress**es** potato → potato**es**

→ W przypadku rzeczowników zakończonych na *–f* lub *–fe*, w liczbie mnogiej opuszczamy *–f* lub *–fe* i dodajemy końcówkę **–ves**.

wolf → wol**ves**

→ W przypadku rzeczowników zakończonych *spółgłoską* oraz *–y*, w liczbie mnogiej opuszczamy *–y* i dodajemy końcówkę **–ies**.

baby → bab**ies** lady → lad**ies**

→ UWAGA! Jeśli jednak rzeczownik zakończony jest *samogłoską* oraz *–y* to liczbę mnogą tworzymy dodając końcówkę **–s**.

boy → boy**s**

WYJĄTKI! Niektóre rzeczowniki są **nieregularne** i nie poddają się wyżej opisanym zasadom

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
man (człowiek, mężczyzna)	men (ludzie, mężczyźni)
woman (kobieta)	women (kobiety)
child (dziecko)	children (dzieci)
fish (ryba)	fish (ryby)
mouse (mysz)	mice (myszy)
sheep (owca)	sheep (owce)
foot (stopa)	feet (stopy)
tooth (ząb)	teeth (zęby)
person (osoba)	people (ludzie)

Podaj liczbę mnogą następujących rzeczowników:

- boy –
- sheep –
- car –
- bus –
- watch –
- knife –
- wolf –
- lady –
- CD –
- leaf –
- fish –

X. ZAIMKI WSKAZUJĄCE → this, that, these, those

Zaimki wskazujące są używane, kiedy wskazujemy coś co jest blisko lub daleko.

THIS – jeśli coś w liczbie pojedynczej jest blisko (to, ten, ta) / this is – to jest

THAT –-------- jeśli coś w liczbie pojedynczej jest daleko (tamto, tamten, tamta) / that is – tamto jest

THESE – jeśli coś w liczbie mnogiej jest blisko (te) / these are – to są

THOSE –------- jeśli coś w liczbie mnogiej jest daleko (tamte) / those are – tamto są

THIS is a cat ----------> (to jest kot)

THAT is a cat ----------> (tam jest kot)

THESE are cats ----------> (to są koty)

THOSE are cats ----------> (tam są koty)

Pomyśl i zaznacz A, B, C lub D:

1. ..... is a guitar. ------->

A. this B. that C. these D. those

2. ..... is a guitar. ---------->

A. this B. that C. these D. those

3. ..... is a camera. ------->

A. this B. that C. these D. those

4. ..... is a camera. ---------->

A. this B. that C. these D. those

5. ..... are guitars. ------->

A. this B. that C. these D. those

6. ..... are cameras. ---------->

A. this B. that C. these D. those

7. ..... are guitars. ---------->

A. this B. that C. these D. those

8. ..... is a handbag. ------->

A. this B. that C. these D. those

9. ..... is a handbag. ---------->

A. this B. that C. these D. those

10. ..... are handbags. ------->

A. this B. that C. these D. those

11. ..... are handbags. ---------->

A. this B. that C. these D. those